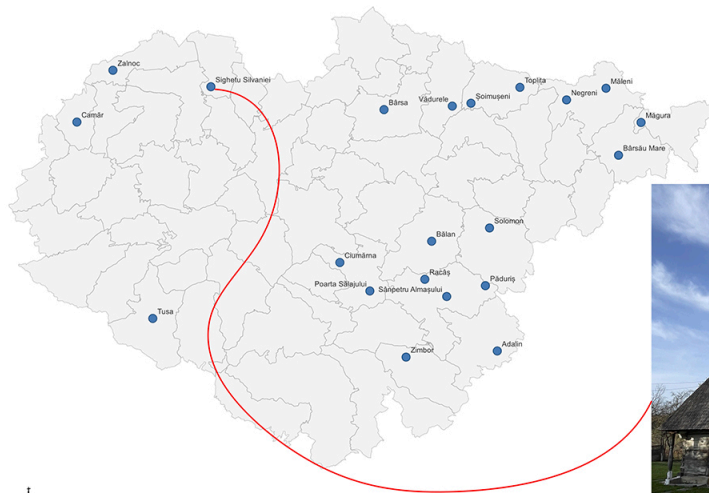

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVÂNIEI

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Ipoteza de lucru:

Biserica de lemn din localitatea Sighetu Silvaniei, jud. Sălaj, se regăsește pe noua listă a monumentelor istorice sub codul SJ-II-m-B-05113, unde apare ca fiind construită în anul **1632**.

Tradiția locală, consemnată de Ioan Godea, preluată de Ioana Cristache Panait, reține că biserica ar fi fost construită inițial în localitatea învecinată Sălăjeni, de unde a fost adusă la Sighetu Silvaniei cândva în cursul secolului al XIX-lea.

Un istoric al bisericii, întocmit în jurul anului 1973, păstrat în arhiva Protopopiatului Ortodox Șimleu Silvaniei, afirma că biserica de lemn a fost dăruită sătenilor de către un baron (*Zvingi? Géza*) din Supurul de Jos, la intervenția satului Kemény (*scris Kermen*) Arpad. Potrivit aceluiași document, în 1875, credincioșii din Sighetu Silvaniei transportă biserica în sat.

Sursa foto: Colecția Personală Leontin Ghergariu, dos. nr. 78. Serviciul Județean Sălaj al Arhivelor Naționale.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Rezultate obținute:

Studiul dendrocronologic efectuat identifică trei etape de construcție în istoria bisericii de lemn din Sighetu Silvaniei.

Biserica a fost ridicată cel mai probabil în anul **1723**, argumentele pentru această datare sunt oferite de patru probe cu Waldkante și alte nouă probe cu inele de alburn dar fără Waldkante. Pe două dintre probele cu Waldkante, ultimul inel nu este complet în timp ce pe a treia, acesta este format în întregime. Ca urmare, arborii par să fi fost tăiați în intervalul **iulie 1722 – aprilie 1723**.

Dacă datarea s-ar fi bazat doar pe cele nouă probe cu alburn și fără Waldkante, intervalul estimat comun ar fi cuprins 14 ani, între 1722-1735. Observăm faptul că anul 1722 este inclus în segmentul cu cea mai mare probabilitate, care apare în primii 1-3 ani. Din această etapă inițială se păstrează în general pereții bisericii și anumite cosoroabe. De asemenea, nu toate tălpile au fost înlocuite în reparațiile din secolul al XX-lea, unele dintre ele păstrându-se din construcția inițială.

PROIECT SUSȚINUT DE

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Rezultate obținute:

Turnul provine dintr-o etapă ulterioară care a avut loc la doar câteva decenii de ridicarea bisericii, cel mai probabil în anul **1754**. Datarea se bazează pe două probe cu Waldkante (cu inelul complet format în anul 1753) și alte trei probe cu inele de alburn, care provin din structura turnului și din masa altarului.

În lipsa probelor cu Waldkante, suprapunerea intervalelor estimate ar fi cuprins perioada 1750-1773. Din această etapă mai provine și masa altarului, în același timp însă, piciorul mesei altarului se păstrează din faza inițială.

Talpa turnului, peste una dintre pisanii bisericii.

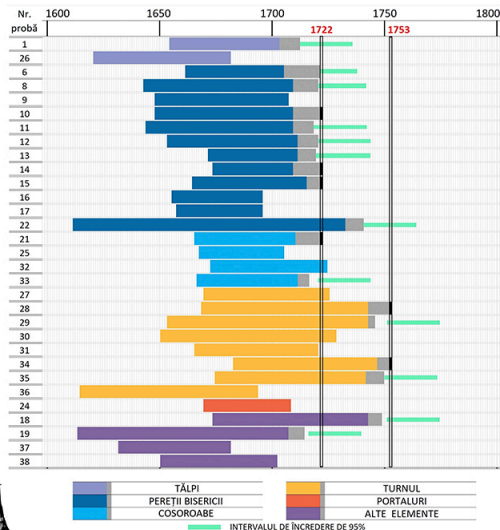
INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Portalul intrării și masa altarului.

Tăblia mesei altarului a fost realizată în a doua etapă (1754) în timp ce piciorul mesei, în prima etapă (1723).

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Rezultate obținute:

Elementele care constituie prispa sunt realizate din arbori foarte tineri, o inspecție preliminară a capetelor buștenilor a evidențiat prezența a maxim 20 de inele anuale. Ca urmare am considerat că datarea prispei nu va fi posibilă.

Totuși a fost extrasă o probă dintr-un stâlp al prispei, dar numărul de doar 18 inele a făcut imposibilă datarea. Trebuie menționat că fotografiile de arhivă din anii '60 arată că stâlpii prispei bisericii aveau o altă formă. Sătenii știu că aceștia au fost înlocuit relativ recent.

Apoi, o altă probă care ar putea spune ceva despre apariția prispei este o grindă de legătură între prispa și biserică. Aceasta a fost datată pentru anul 1702, sugerând că ar face parte din construcția inițială, însă lipsa inelelor de albun nu exclude posibilitatea ca aceasta să fi fost adăugată în anul 1754.

Din structura șarpantei a fost extrasă o probă, care provine dintr-un corn, și este legată de construcția originală, de asemenea, portalul pare să se păstreze din aceeași perioadă.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

Rezultate obținute:

În concluzie, prezentul studiu dendrocronologic infirmă datarea oficială care plasează începuturile bisericii de lemn din Sighetu Silvaniei în anul **1632**.

Biserica este cel mai probabil ridicată în anul **1723**, iar turnul apare probabil în anul **1754**. Din probele analizate, nu am putut identifica momentul aducerii bisericii în actuala locație, consemnat pentru anul 1875.

Cea mai recentă etapă de reparații indicată de prezentul studiu este înlocuirea tălpilor în anul **1981**.

Absida altarului, decroșată.

Stâlpii actuali ai prispei.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

PIS GREȘN(E)AGO(HO)... A SCRIS MULTPĂCĂTOSUL...

Inscripția de sub prispă, pe peretele de sud a naosului, aproape de fereastră. Mărirea ferestrei a distrus parțial înscrisul.

INVESTIGAȚII DENDROCRONOLOGICE LA BISERICI DE LEMN DIN SĂLAJ – BISERICA DE LEMN DIN SIGHETU SILVANIEI

OAU FĂCUT TIMON

PIS GREȘN(EAGHOHO)... / A SCRISAM EU SIMI(O)N ANI

AU 17(..)(..) – inscripția care preciza anul,
parțial ștersă